

Υλοποίηση εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων

E-01	Ο κος Χ – ο οποίος κατέχει το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών (99%) του φορέα υλοποίησης – διατηρεί ατομική επιχείρηση με αντικείμενο δραστηριότητας την παροχή υπηρεσιών από ψυκτικό καθώς και το εμπόριο κλιματιστικών, ηλεκτρικών οικιακών συσκευών κτλ. Ο κος Χ – μέσω της ατομικής του επιχείρησης – επιθυμεί να τιμολογήσει κάποια είδη και κάποιες εργασίες εγκατάστασης προς τον φορέα υλοποίησης. Η εν λόγω ενέργεια κρίνεται αποδεκτή στα πλαίσια του Προγράμματος ή θα υπάρξει κάποιο κώλυμα;
A-01	Από τη στιγμή που πρόκειται για δύο (2) εταιρείες με διαφορετικό ΑΦΜ δεν υπάρχει κώλυμα. Εξάλλου, ο Φορέας Υλοποίησης προκειμένου να πιστοποιήσει το εύλογο του κόστους, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει διευκρινιστικά / συμπληρωματικά στοιχεία σε κάθε στάδιο υλοποίησης της επένδυσης.
E-02	Στο πλαίσιο των επενδυτικών σχεδίων που έχουν εγκριθεί ή βρίσκονται σε διαδικασία υλοποίησης στο Υπόεργο «SUB2 – Εκσυγχρονισμός του Πρωτογενούς Τομέα» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Κωδ. ΟΠΣ ΤΑ 5164845), οι Ομάδες Παραγωγών που αποτελούν δικαιούχους του Υποέργου επενδύουν σε υποδομές αποθήκευσης, συντήρησης και προετοιμασίας αγροτικών προϊόντων, με κύριους ΚΑΔ 52.10.19 “Άλλες υπηρεσίες αποθήκευσης” και 52.10.19.01 “Υπηρεσίες προετοιμασίας (συσκευασία, συντήρηση κ.λπ.) προς αποθήκευση αγροτικών προϊόντων”, είτε σε ειδικότερες περιπτώσεις με ΚΑΔ 52.10.11 “Υπηρεσίες αποθήκευσης υπό ψύξη” καθώς και σε υποδομές εμπορίας αγροτικών προϊόντων, με αντίστοιχους ΚΑΔ 46.21 “Χονδρικό εμπόριο σιτηρών, ακατέργαστου καπνού, σπόρων και ζωοτροφών” - 46.31 “Χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών” - 46.32 “Χονδρικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος” & 46.33 “Χονδρικό εμπόριο γαλακτοκομικών προϊόντων, αβγών και βρώσιμων ελαίων και λιπών”. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 5542/2018 (ΦΕΚ Β’ 62/18.01.2018), οποιαδήποτε δραστηριότητα που εντάσσεται στους ΚΑΔ των κεφαλαίων 46 (εμπόριο) ή 52 (αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες) οφείλει να αδειοδοτείται ως Κέντρο Αποθήκευσης και Διανομής (ΚΑΔ) από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης της οικείας Περιφέρειας, μέσω διαδικασίας γνωστοποίησης ή έγκρισης εγκατάστασης. Ωστόσο, με την ψήφιση του Νόμου 5087/2024, ιδιαιτέρως δε με τις προβλέψεις του Άρθρου 37, οι Ομάδες Παραγωγών εξομοιώνονται πλήρως με τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, αποκτώντας όλα τα αντίστοιχα δικαιώματα και κίνητρα που παρέχονται στους αγρότες, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να διαθέτουν ή να αξιοποιούν αποθηκευτικούς χώρους εντός των χώρων παραγωγής, χωρίς να απαιτείται ειδική άδεια λειτουργίας. Η ρύθμιση αυτή αναγνωρίζει ότι οι Ομάδες Παραγωγών δεν λειτουργούν ως εμπορικές επιχειρήσεις διακίνησης τρίτων προϊόντων, αλλά ως συλλογικά

	σχήματα αγροτών που διαχειρίζονται, αποθηκεύουν και διαθέτουν τα προϊόντα των ίδιων των μελών τους. Για τους λόγους αυτούς, παρακαλούμε όπως η Υπηρεσία Διαχείρισης Έργων Ταμείου Ανάκαμψης (ΥΔΕΤΑ) διευκρινίσει εάν εξαιρούνται οι Ομάδες Παραγωγών, κατά την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων του Υποέργου SUB2, από την υποχρέωση προσκόμισης άδειας λειτουργίας ως Κέντρο Αποθήκευσης και Διανομής, όταν οι αποθηκευτικοί χώροι αφορούν αποκλειστικά προϊόντα των μελών τους και βρίσκονται εντός των χώρων παραγωγής ή εντός εγκαταστάσεων που ανήκουν ή μισθώνονται από την Ομάδα Παραγωγών.
A-02	Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν. 5087/2024, που τροποποιεί τον ορισμό της αγροτικής εκμετάλλευσης (άρθρο 2 του Ν. 3874/2010), οι Ομάδες Παραγωγών εξομοιώνονται με αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Επομένως, οι Ομάδες Παραγωγών μπορούν να διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους χωρίς να απαιτείται άδεια λειτουργίας ως Κέντρα Αποθήκευσης και Διανομής, εφόσον όμως οι <u>χώροι εξυπηρετούν αποκλειστικά την παραγωγή των μελών τους και βρίσκονται εντός των αγροτεμαχίων ή εγκαταστάσεων παραγωγής</u>. Αν όμως, η Ομάδα Παραγωγών διαχειρίζεται προϊόντα τρίτων ή προβαίνει σε εμπορική δραστηριότητα πέραν της παραγωγής των μελών, τότε απαιτείται άδεια λειτουργίας Κέντρου Αποθήκευσης & Διανομής βάσει της ΚΥΑ 5542/2018 (ΚΑΔ π.χ. 46 ή 52). Επίσης, αν οι αποθηκευτικοί χώροι βρίσκονται εκτός των αγροτεμαχίων των παραγωγών-μελών της Ομ. Παραγωγών ή λειτουργούν ως ανεξάρτητες εγκαταστάσεις, τότε εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ 5542/2018 και απαιτείται άδεια.

E-03	Στα πλαίσια υλοποίησης του Υποέργου 4 «Αναδιάρθρωση των καλλιεργειών», οι δικαιούχοι της πράξης έχουν προχωρήσει ή πρόκειται να προχωρήσουν σε έκδοση παραστατικών αυτοτιμολόγησης βάσει του ΕΛΠ Ν.4308/2014 παρ. 5 του άρθρου 8, σχετικά με τη λήψη υπηρεσιών για τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν είτε από μέλη του δικαιούχου είτε από τρίτους και αφορούν δαπάνες προετοιμασία εδάφους, δαπάνες αποξύλωσης υφιστάμενου συστήματος υποστήριξης, δαπάνες τοποθέτησης φυτών κ.α. Παρακαλώ ενημερώστε μας για την αποδοχή των παραπάνω παραστατικών και την ορθότητα έκδοσης τους στα πλαίσια υλοποίησης του παραπάνω Υποέργου από τους δικαιούχους.
A-03	Εφόσον, η παροχή υπηρεσιών γίνεται από αγρότες του ειδικού καθεστώτος (μέλη του συνεταιρισμού ή τρίτους), οι οποίοι σύμφωνα με το άρθρο 41 του Κώδικα ΦΠΑ (Ν.2859/2000) δεν εκδίδουν τιμολόγια για τις παραδόσεις προϊόντων τους, ούτε για την παροχή υπηρεσιών τους, τότε, το παραστατικό εκδίδεται από τον αντισυμβαλλόμενο, δηλαδή από τον συνεταιρισμό ή την επιχείρηση που λαμβάνει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες (αυτοτιμολόγηση). Το παραστατικό συνοδεύεται από έγγραφο τεκμηρίωσης της ιδιότητας του παρέχοντος την υπηρεσία, ως αγρότης ειδικού καθεστώτος και από αποδεικτικό της συμφωνίας μεταξύ του αγρότη και του συνεταιρισμού (Ιδιωτικό Συμφωνητικό ή Υπεύθυνη Δήλωση του αγρότη). Σε περίπτωση που η λήψη υπηρεσιών γίνεται από φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ιδιότητα του επιτηδευματία και δεν υπόκεινται σε λογιστικές ή φορολογικές

	υποχρεώσεις έκδοσης παραστατικών, τότε η φορολογικά αποδεκτή λύση, είναι η έκδοση εργόσημου.
--	--

E-04	Σχετικά με τις δαπάνες που θα κάνει ο παραγωγός για την εκρίζωση παλαιάς φυτείας - διαμόρφωση αγροτεμαχίου - άνοιγμα λάκκων φύτευσης - κόστος φύτευσης νέας φυτείας κ.τ.λ. , τι παραστατικό θα πρέπει να παρουσιάσει για να αποδείξει τις δαπάνες που έκανε; α) Θα πρέπει να έχει τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών από εταιρία που θα αναλάβει την όλη διαδικασία; β) Μπορεί να γίνει με τη διαδικασία του "ΕΡΓΟΣΗΜΟΥ" που είναι μια διαδικασία συνήθης για όλες τις εργασίες που υλοποιεί ο παραγωγός; και αυτή την διαδικασία για την απόδειξη των εργατικών τη δέχονται και στο Μέτρο 5.1 " εγκατάσταση συστήματος αντιχαλαζικού. Είτε γίνει με τον α' ή β' τρόπο που περιγράφεται παραπάνω, η δαπάνη θα γίνει στο όνομα του παραγωγού ή του Συλλογικού Σχήματος στο οποίο είναι ενταγμένος ο παραγωγός;
A-04	Δικαιούχος της ενίσχυσης είναι το Συλλογικό Σχήμα. Συνεπώς, οι δαπάνες γίνονται από το Συλλογικό Σχήμα και όχι από τον παραγωγό-μέλος, στο αγροτεμάχιο του οποίου θα εγκατασταθεί η νέα φυτεία. Το έργο μπορεί να υλοποιηθεί, είτε με αυτεπιστασία (δηλαδή από το Συλλογικό Σχήμα με προσωπικό που προσλαμβάνει το ίδιο το Συλλογικό Σχήμα με τη διαδικασία του «ΕΡΓΟΣΗΜΟΥ»), είτε με εργολαβία (δηλαδή με τη σύναψη ιδιωτικού συμφωνητικού έργου μεταξύ του Συλλογικού Σχήματος και του εργολάβου που θα αναλάβει το έργο, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στη φορολογική νομοθεσία). Στη δεύτερη περίπτωση και δεδομένου ότι το επιλέξιμο κόστος έχει καθορισθεί από τη μελέτη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Συλλογικό Σχήμα μπορεί να συνάψει ιδιωτικό συμφωνητικό έργου και με κάθε παραγωγό - μέλος του οποίου τα αγροτεμάχια εντάχθηκαν στο Υποέργο.

E-05	Είναι δυνατή η κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής με ανάλωση φορολογημένων κερδών εις νέο με δέσμευση σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού από τον τελευταίο κλεισμένο ισολογισμό 2024 της επιχείρησης;
A-05	Ναι, είναι δυνατή.

E-06	Στο υποέργο «Εκσυγχρονισμός του Πρωτογενούς Τομέα», αν δεν κατασκευαστεί νέο κτίριο αποθήκης αλλά μισθωθεί ήδη υπάρχον, είναι αποδεκτό; Εάν είναι αποδεκτό, για πόσα έτη απαιτείται το μισθωτήριο; Το κτίριο που έχει βρεθεί έχει ένα μικρό ψυκτικό θάλαμο. Αν τον αντικαθιστούσαμε με νέο 20 ή 30 τετραγωνικών ενώ είχαμε προβλέψει αρχικά 50 θα έχουμε πρόβλημα; Μας δημιουργείται θέμα με τα ποσοστά δαπανών;
A-06	Η μίσθωση αντί της κατασκευής νέου κτιρίου, είναι αποδεκτή με την προϋπόθεση ότι: 1. Το επενδυτικό σχέδιο εξακολουθεί να περιλαμβάνει περιφερειακές ενισχύσεις (άρθρο 14, ΓΑΚ), 2. Τηρείται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης. 3. Εξακολουθούν να τηρούνται τα κατώτερα όρια Προϋπολογισμού που θέτει η Πρόσκληση και

	4. Τεκμηριώνεται η επάρκεια του αποθηκευτικού/ψυκτικού χώρου σε σχέση με την παραγωγή του φορέα. Όσον αφορά, στον απαιτούμενο χρόνο μίσθωσης, υπενθυμίζουμε ότι στις περιπτώσεις επενδύσεων σε γεωργικές αποθήκες, η ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης είναι τα 6 έτη από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση η διάρκεια μίσθωσης θα πρέπει να καλύπτει την περίοδο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
--	---

E-07	Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη σύνδεση των Φωτοβολταϊκών Συστημάτων στο Δίκτυο ηλεκτρικού ρεύματος και τη σύναψη σύμβασης με τον ΔΕΔΔΗΕ δύναται να ξεπερνά τον χρόνο ολοκλήρωσης του επενδυτικού προγράμματος με αποτέλεσμα τη μη έγκαιρη αδειοδότηση του Φ/Β συστήματος χωρίς αυτό να οφείλεται σε υπαιτιότητα των επενδυτών. Με ορίζοντα ολοκλήρωσης τον 12.2025, πολλά επενδυτικά σχέδια έχουν ολοκληρώσει την εγκατάσταση των Φ/Β, αλλά δεν έχουν υπογράψει σύμβαση με τον Διαχειριστή. Να εξεταστεί η δυνατότητα εκ των υστέρων προσκόμισης, ως μακροχρόνια υποχρέωση, της άδειας σύνδεσης στο Δίκτυο, όταν αυτό γίνεται εφικτό από πλευράς ΔΕΔΔΗΕ.
A-07	Κατά την παραλαβή μιας επένδυσης, το έργο οφείλει να είναι λειτουργικό, δηλαδή να έχει ολοκληρωθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και να είναι σε θέση να εξυπηρετεί τον σκοπό για τον οποίο χρηματοδοτήθηκε. Επομένως, για την πιστοποίηση της δαπάνης που αφορά σε εγκατάσταση «αυτοπαραγωγού με ενεργειακό συμψηφισμό» απαιτείται κατά το τελευταίο αίτημα καταβολής της ενίσχυσης Σύμβαση υπογεγραμμένη με τον Διαχειριστή του δικτύου, καθώς και Βεβαίωση ΔΕΔΔΗΕ για την ενεργοποίηση της σύνδεσης (Βεβαίωση Ηλέκτρισης) το αργότερο κατά την παραλαβή του έργου.

E-08	Η δαπάνη για Φωτοβολταϊκά Συστήματα για «αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό», είναι επιλέξιμη όταν η παραγόμενη ισχύς είναι μεγαλύτερη από τις ανάγκες της επιχείρησης;
A-08	Όχι, η δαπάνη για εγκατάσταση «αυτοπαραγωγού με ενεργειακό συμψηφισμό» δεν είναι επιλέξιμη όταν η ισχύς του συστήματος υπερβαίνει τις ενεργειακές ανάγκες της επιχείρησης. Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων είναι επιλέξιμη μόνο εφόσον καλύπτει τις ενεργειακές ανάγκες της επιχείρησης και δεν υπερβαίνει την ετήσια κατανάλωση, όπως αποδεικνύεται από την Μελέτη τεκμηρίωσης ισχύος ΑΠΕ.

E-09	Έχουμε εγκριθεί για φωτοβολταϊκή εγκατάσταση ισχύος 180kw. Όταν κάναμε την αίτηση ένταξης στο υπόεργο της «Πράσινης Μετάβασης στη Μεταποίηση Αγροτικών Προϊόντων» ήταν σε ισχύ το πρόγραμμα net metering το οποίο αυτή τη στιγμή έχει καταργηθεί και είναι σε ισχύ το net billing. Στο net billing Αντί να γίνεται συμψηφισμός σε κιλοβατώρες (όπως στο net metering), γίνεται σε χρηματική αξία: η ενέργεια που καταναλώνεται αφαιρείται από τον λογαριασμό, ενώ η περίσσεια που διοχετεύεται στο δίκτυο αποζημιώνεται με βάση την τιμή αγοράς/πώλησης της ενέργειας εκείνη τη στιγμή. Είναι επιλέξιμη η εγκατάσταση του φωτοβολταϊκού με εφαρμογή του net billing;
------	---

	Υπάρχει επίσης ένα άλλο πρόγραμμα, το zero feeding, στο οποίο ότι καταναλώνεις τη στιγμή που γίνεται η παράγωγή ρεύματος αφαιρείται από το λογαριασμό αλλά όταν η επιχείρηση δεν λειτουργεί η ενέργεια που παράγεται από το φωτοβολταϊκό διοχετεύεται στο δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ χωρίς αποζημίωση. Η περίπτωση αυτή δεν συμφέρει την επιχείρησή μας, γιατί στο συσκευαστήριο μας ο κύριος όγκος εργασιών είναι Νοέμβριο μέχρι Ιούνιο ενώ το υπόλοιπο διάστημα που υπάρχει αρκετή ηλιοφάνεια και άρα μεγάλη παραγωγή ενέργειας, η κατανάλωση ενέργειας από την επιχείρησή μας είναι μειωμένη με αποτέλεσμα η παραγόμενη ενέργεια να μην αποζημιώνεται. Εάν η εφαρμογή net billing δεν είναι επιλέξιμη, είναι δυνατόν να αιτηθούμε τροποποίηση ώστε να μεταφέρουμε σε άλλη κατηγορία το προϋπολογισμό της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης; Σημειώνουμε ότι πρόκειται να υλοποιήσουμε την επένδυση της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης με εφαρμογή net billing, με ίδια κεφάλαια. Επίσης, θα έχουμε μηχανολογικό εξοπλισμό με inverter ώστε να γίνεται εξοικονόμηση ενέργειας. Με βάση αυτά τα δεδομένα, το επενδυτικό μας σχέδιο θα θεωρείται ότι τηρεί το Κριτήριο 3, της Πράσινης Μετάβασης;
A-09	Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού με <i>net billing</i> είναι επιλέξιμη στο ΤΑΑ, καθώς θεωρείται έργο «αυτοπαραγωγού με ενεργειακό συμψηφισμό», με σκοπό την ενεργειακή εξοικονόμηση. Η πώληση της περίσσειας ενέργειας στο δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ δεν χαρακτηρίζεται εμπορική δραστηριότητα αλλά μέρος του μηχανισμού συμψηφισμού. Σε κάθε περίπτωση, είναι δυνατή η τροποποίηση του επενδυτικού σας σχεδίου, και η μεταφορά της δαπάνης για φωτοβολταϊκή εγκατάσταση, σε άλλη κατηγορία δαπανών καθώς οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό με μειωμένη κατανάλωση ενέργειας που αναφέρετε, περιλαμβάνονται στις δράσεις που απαιτούνται για την τήρηση του κριτηρίου της Πράσινης Μετάβασης.

E-10	Η καταβολή της ενίσχυσης του 1ου αιτήματος πληρωμής έγινε 8/9/2025. Αν περαστεί στα βιβλία εσόδων του φορέα υλοποίησης στις 01/10/2025 αντί για τις 08/09/2025, γιατί έχει κλείσει τον μήνα ο λογιστής, υπάρχει πρόβλημα;
A-10	Δεν υπάρχει ουσιαστικό πρόβλημα, αλλά το επιθυμητό είναι η καταχώρηση των σχετικών κινήσεων να γίνεται στην πραγματική ημερομηνία για να αποφεύγονται ασυμφωνίες.

E-11	Σε περίπτωση που ο φορέας της επένδυσης επιθυμεί να αλλάξει την αποθήκη που δήλωσε ως απαιτούμενο αποθηκευτικό χώρο των προϊόντων εμπορίας και ως έδρα της επιχείρησης με νέα αποθήκη εντός της ίδιας Τοπικής Κοινότητας, χωρίς να μεταβάλλεται ο Δήμος, η Περιφερειακή Ενότητα ή η Περιφέρεια, θα πρέπει να κάνει <u>τροποποίηση ήσσονος σημασίας</u> για μεταβολή στοιχείων επιχείρησης <u>ή μείζονος σημασίας</u> για μεταβολή του τόπου εγκατάστασης; Σημειώνεται ότι, η νέα αποθήκη θα εξακολουθεί να καλύπτει τον απαιτούμενο αποθηκευτικό χώρο,
A-11	Στην περίπτωση που αναφέρετε, ο φορέας της επένδυσης θα πρέπει να κάνει αίτημα τροποποίησης <u>ήσσονος σημασίας</u> για μεταβολή του τόπου εγκατάστασης. Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με το σημείο στ), της περίπτωσης 2, της υπο-παραγράφου 1.3 της οικείας Πρόσκλησης, η αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, μέσω αιτήματος τροποποίησης, είναι αποδεκτή με την προϋπόθεση της

	διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2) εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση. Για την τεκμηρίωση του αιτήματος τροποποίησης απαιτείται η υποβολή τεχνικής έκθεσης και των δικαιολογητικών της νόμιμης κατοχής του νέου τόπου υλοποίησης όπως προβλέπονται στην οικεία Πρόσκληση.
E-12	Επιχείρηση που έχει ενταχθεί σε υποέργο του ΤΑΑ, επιθυμεί να τροποποιήσει το χρηματοδοτικό σχήμα του έργου της, αφαιρώντας την εξωτερική χρηματοδότηση (κατά την υποβολή της αίτησης ένταξης είχε δηλωθεί πρόθεση λήψης δανείου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα) και καλύπτοντας πλέον το σύνολο της ιδιωτικής συμμετοχής με ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση που η ιδιωτική συμμετοχή αποδεικνύεται με βεβαιώσεις μέσου υπολοίπου, ποια περίοδος λαμβάνεται υπόψη; Ο τελευταίος μήνας πριν από την υποβολή της αρχικής αίτησης ένταξης ή ο τελευταίος μήνας πριν από την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης; Αντίστοιχα, όταν η ιδιωτική συμμετοχή τεκμηριώνεται με σχηματισμό φορολογηθέντων αποθεματικών από πραγματοποιηθέντα έσοδα, ποιες διαχειριστικές χρήσεις λαμβάνονται υπόψη; Οι τελευταίες κλεισμένες χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης ένταξης ή εκείνες που έχουν κλείσει πριν από την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης;
A-12	Για να εγκριθεί τροποποίηση που αφορά την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής με ίδια κεφάλαια, θα πρέπει να προσκομιστούν Μέσα Υπόλοιπα των τραπεζικών λογαριασμών του φορέα υλοποίησης, του μήνα πριν το αίτημα τροποποίησης. Στην περίπτωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με φορολογηθέντα αποθεματικά από πραγματοποιηθέντα έσοδα λαμβάνεται υπόψη η τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση πριν από την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης.
E-13	Επιχείρηση που υλοποιεί επενδυτικό σχέδιο στο πλαίσιο του ΤΑΑ, δεν διαθέτει ακόμη, αλλά πρόκειται σύντομα να αποκτήσει, άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά με εφαρμογή net metering. Η άδεια αφορά φωτοβολταϊκό πάρκο που θα εγκατασταθεί σε όμορη Περιφερειακή Ενότητα της ίδιας Περιφέρειας, διαφορετική από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, και θα καλύπτει πλήρως τις ενεργειακές ανάγκες της παραγωγικής μονάδας, με δυνατότητα περίσσειας παραγόμενης ενέργειας. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη κατασκευής του εν λόγω φωτοβολταϊκού πάρκου με net metering, ώστε η επιχείρηση να υποβάλει αίτημα τροποποίησης και να εντάξει την επένδυση αυτή στο εγκεκριμένο σχέδιό της, με σκοπό τον συμψηφισμό των καταναλώσεων ηλεκτρικής ενέργειας των παραγωγικών εγκαταστάσεων (εργοστασίου) στον βασικό τόπο υλοποίησης; Δεδομένου ότι ο δεύτερος τόπος υλοποίησης (του φωτοβολταϊκού πάρκου) «δεν θα κατέχεται νόμιμα το αργότερο κατά την ημερομηνία υποβολής της πρώτης αίτησης καταβολής της ενίσχυσης», όπως ορίζεται στην ενότητα 7 «Τόπος υλοποίησης», δημιουργείται ζήτημα επιλεξιμότητας;
A-13	Ναι, είναι δυνατή η κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου με net metering σε όμορη Περιφερειακή Ενότητα της ίδιας Περιφέρειας, εφόσον αποδεικνύεται ότι η κατασκευή του, εξυπηρετεί αποκλειστικά τις ανάγκες της παραγωγικής εγκατάστασης του φορέα υλοποίησης. Για την τεκμηρίωση του αιτήματος τροποποίησης απαιτείται η υποβολή τεχνικής έκθεσης και των δικαιολογητικών

	της νόμιμης κατοχής του τόπου υλοποίησης της επένδυσης, κατά την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης.
--	--

E-14	Κατά την υλοποίηση του έργου ο φορέας υλοποίησης, για μια δαπάνη της κατηγορίας Β3 Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ (ΓΑΚ, άρθρο 28 του τμήματος 4) με εγκεκριμένο ποσό 36.500€, αγοράστηκε ένα ίδιο είδος από άλλο προμηθευτή με αξία 24.550€. Για την αλλαγή αυτή θα χρειαστεί τροποποίηση; Εάν με τη διαφορά του ποσού αγορασθεί εξοπλισμός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης, θα χρειαστεί τροποποίηση; Δεδομένου ότι το χρονικό περιθώριο για την υλοποίηση του έργου τελειώνει, με ποιον τρόπο θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε το ποσό αυτό χωρίς να χρειαστεί τροποποίηση; Επίσης, έχουμε δημιουργήσει στην πλατφόρμα το αίτημα ελέγχου (δεν έχει ολοκληρωθεί) και έχουν γίνει πάρα πολλές καταχωρίσεις τιμολογίων και πληρωμών. Εάν τελικά χρειαστεί τροποποίηση, θα πρέπει το αίτημα ελέγχου να ακυρωθεί;
A-14	Κάθε δαπάνη που υλοποιείται σε χαμηλότερη τιμή από την εγκεκριμένη, πιστοποιείται από τον Φορέα Υλοποίησης στο ύψος της υλοποίησης. Στην περίπτωση αυτή <u>δεν</u> απαιτείται η προηγούμενη υποβολή αιτήματος τροποποίησης. Στην περίπτωση όμως, που το πλεονάζον ποσό ο επενδυτής επιθυμεί να το μεταφέρει σε άλλη δαπάνη, θα πρέπει να προηγηθεί αίτημα τροποποίησης που θα περιλαμβάνει τη μεταφορά του πλεονάζοντος ποσού, σε άλλη επιθυμητή δαπάνη. Σε κάθε περίπτωση, η έγκριση του αιτήματος τροποποίησης θα πρέπει να προηγείται του αιτήματος πληρωμής. Σχετικά με το 2^ο ερώτημά σας, σας ενημερώνουμε ότι, προκειμένου να είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος τροποποίησης στο Πληροφοριακό Σύστημα, θα πρέπει να διαγράψετε πρώτα το αίτημα πληρωμής.

E-15	Ο φορέας υλοποίησης επιθυμεί να κάνει τροποποίηση μετοχικού και χρηματοδοτικού σχήματος. Με δεδομένο ότι δεν κατέστη δυνατή η δανειοδότησή του φορέα από την τράπεζα, έχει προστεθεί στην εταιρεία ένας συνέταρος, ο οποίος έχει βάλει ίδια κεφάλαια στην εταιρεία για να προχωρήσει το έργο. Είναι αυτό αποδεκτό;
A-15	Για να εγκριθεί τροποποίηση που αφορά την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής με ίδια κεφάλαια, θα πρέπει να προσκομιστούν Μέσα Υπόλοιπα των εταιρικών τραπεζικών λογαριασμών του φορέα υλοποίησης, του μήνα πριν το αίτημα τροποποίησης. Επιπλέον, εφόσον η τροποποίηση αφορά αλλαγή της νομικής μορφής ή οποιαδήποτε άλλη τροποποίηση του καταστατικού, απαιτείται η προσκόμιση του νέου καταστατικού της εταιρείας.

E-16	Η δαπάνη λογισμικού είναι επιλέξιμη, εφόσον ο φορέας δεν αγοράζει λογισμικό, αλλά αποκτά το δικαίωμα χρήσης του ετησίως, ως συνδρομητική υπηρεσία για την κάλυψη των αναγκών του;
A-16	Ναι, η δαπάνη για λογισμικό ως συνδρομητική υπηρεσία (Software as a Service – SaaS) είναι επιλέξιμη, εφόσον είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και καλύπτει τις ανάγκες του φορέα κατά τη διάρκεια του έργου.

	Σε κάθε περίπτωση ισχύει ότι: Η απόκτηση λογισμικού και τα δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού είναι επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση, είναι αποσβεστέα, αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή, περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης στην οποία χορηγείται η ενίσχυση και παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη ή τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ.
--	---

E-17	Κατά τη διαδικασία χρηματοδότησης και υλοποίησης της επένδυσης, προέκυψε η ανάγκη παροχής εμπράγματης εξασφάλισης προς τραπεζικό ίδρυμα για την σύναψη του δανείου της ίδιας συμμετοχής, με τη μορφή προσημείωσης ή υποθήκης επί του ακινήτου (αγροτεμάχιο). Η αγορά του ακινήτου αποτελεί μέρος του ενισχυόμενου επενδυτικού σχεδίου και εντός του ακινήτου αυτού, θα ανεγερθεί κτίριο που και αυτό αποτελεί μέρος του ενισχυόμενου επενδυτικού σχεδίου. Επιτρέπεται η εγγραφή προσημείωσης ή υποθήκης στο ακίνητο που έχει ενταχθεί στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο;
A-17	Ναι, είναι δυνατή η εγγραφή προσημείωσης ή υποθήκης επί του ακινήτου (αγροτεμάχιο), με την προϋπόθεση ότι τηρείται ο όρος της Πρόσκλησης: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο της παρούσας δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει μέχρι τη λήξη των μακροχρόνιων δεσμεύσεων του δικαιούχου.
E-18	Το τελευταίο αίτημα πληρωμής είναι δυνατόν να αντιστοιχεί στο 8% του επενδυτικού σχεδίου;
A-18	Όχι, το ελάχιστο ποσοστό υλοποίησης για κάθε αίτημα πληρωμής, είναι το 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.